

Nota Vrijwilligerswerk 2022-2026

"Vrijwilligerswerk voegt echt iets toe; ik krijg er energie van als ik iets goeds doe voor een ander en het verrijkt mijn leven."

Wat is vrijwilligerswerk?

Vrijwilligerswerk is werk dat iemand onbetaald en onverplicht doet, voor anderen of voor de samenleving. Je doet vrijwilligerswerk omdat je dit wilt doen, met je eigen motivatie. De motivatie geld verdienen past niet bij vrijwilligerswerk. Vrijwilligerswerk kan georganiseerd of ongeorganiseerd zijn. Want, als je je buurvrouw een handje helpt is dit natuurlijk ook vrijwilligerswerk.

Uit onderzoek van de GGD blijkt dat in onze gemeente in 2020 ongeveer een kwart van de personen van 18 jaar en ouder vrijwilligerswerk in georganiseerd verband oppakt (bijvoorbeeld sportvereniging, kerkbestuur, school). Er is een klein verschil tussen mannen (ongeveer 30%) en vrouwen (ongeveer 20%). Dit zijn ongeveer 9.000 vrijwilligers in onze gemeente!

Al het ongeorganiseerde vrijwilligerswerk zit hier dus niet eens bij.

Waarom is vrijwilligerswerk zo belangrijk?

Vrijwilligerswerk is 'er voor elkaar zijn'. Vrijwilligerswerk vergroot het samenzijn en de betrokkenheid met je buurt, wijk, dorp en burens. Heel praktisch zorgt vrijwilligerswerk ervoor dat voorzieningen en organisaties blijven bestaan. Simpel, als er geen vrijwilligers zijn kan veel niet meer bestaan.

Ook zorgt vrijwilligerswerk voor zingeving. Je doet ertoe. Vervolgens ontwikkel je jezelf tijdens de werkzaamheden.

Waarom deze nota?

In de nota beantwoorden we de volgende vraag: Wat kunnen wij doen om het vrijwilligerswerk en vrijwilligers te verbinden; vrijwilligers te versterken en vrijwilligerswerk te waarderen en promoten?

Een samenleving kan niet zonder vrijwilligers. Mensen die zich inzetten voor een sportvereniging, voor de leefbaarheid in de buurt, in de zorg en bij culturele en bijvoorbeeld muzikale activiteiten. Allemaal leveren ze een onmisbare bijdrage. Daarom vindt de gemeente vrijwilligers erg belangrijk. Wat de vrijwilliger van de gemeente aan ondersteuning en waardering kan verwachten willen we opschrijven in deze nota. En wat ons betreft is dit heel specifiek.

Wat is onze wettelijke taak?

Het is een wettelijke taak dat de gemeente een plan vaststelt waarin staat hoe de gemeente maatregelen en voorzieningen treft om vrijwilligerswerk te stimuleren en te ondersteunen. We willen vrijwilligers zoveel mogelijk in staat stellen hun taken goed uit te kunnen voeren.

Het Vrijwilligerssteunpunt

Hier meldt je je als vrijwilliger aan en kun je terecht met vragen of wensen over vrijwilligerswerk. De coördinator van het steunpunt zit klaar voor:

- Stichtingen en verenigingen met vragen.
- Mensen die graag vrijwilligerswerk willen doen maar nog niet weten wat en hoe.
- Vragen over de digitale vacaturebank (zie hieronder).
- Informatie over contracten, verzekeringen, regelingen, werving en scholing.
- Vrijwilligers die met actiepunten/ aandachtspunten uit deze nota aan de slag willen.

Het steunpunt wordt door welzijnsinstelling Forte Welzijn bemenst. Zie hieronder de contactgegevens om contact op te nemen met het Vrijwilligerssteunpunt.

Als het nodig is dat de gemeente meedenkt doen we dat natuurlijk graag. We sluiten aan en doen mee. Samen maken we Berg en Dal!

Een vacaturebank: Gelderse Handen

Het Vrijwilligerssteunpunt brengt vrijwilligers en vrijwilligerswerk o.a. bij elkaar in een digitale vacaturebank. Dit kan gaan om georganiseerd én ongeorganiseerd vrijwilligerswerk. Dit laatste heet op de website 1-op-1 hulp. Dit is de basis voor het zoeken naar vrijwilligers(werk) of het koppelen van maatjes. Lukt dit niet op deze manier? Dan kun je met het Vrijwilligerssteunpunt in gesprek om samen te kijken hoe jouw organisatie of jijzelf op een andere manier geholpen kan worden.

Wil je een kijkje nemen op Gelderse Handen? Dat kan. Ga naar: <https://www.geldersehanden.nl>.

Wil je contact opnemen met het Vrijwilligerssteunpunt?

Bel of mail dan Sanne Verburg, coördinator van het Vrijwilligerssteunpunt. Haar telefoonnummer is 085-0506066 en mailadres vspbergendal@fortewelzijn.nl.

Wat is de rol van de gemeente?

De gemeente heeft een stimulerende en faciliterende rol. Voor inwoners om het mogelijk te maken om vrijwilligerswerk te doen. Voor organisaties die met vrijwilligers werken om voldoende vrijwilligers te krijgen en te behouden. De gemeente verbindt, versterkt, waardeert en promoot.

Hoe ondersteunt de gemeente het vrijwilligerswerk?

We hebben concrete actie- en aandachtspunten opgehaald. Op de achterkant zie je wat we samen met jullie doen en waar we geld voor beschikbaar stellen. Laten we met elkaar aan de slag gaan en dit budget goed besteden zodat we voor het vrijwilligerswerk en onze vrijwilligers het verschil kunnen maken. Naast deze acties is er een Vrijwilligerssteunpunt met een professionele coördinator. Dit betaalt de gemeente ook.

Niet vergaderen, maar doen

We zien dat het steeds lastiger is om vrijwilligers te vinden voor langdurig vrijwilligerswerk:

- **De kartrekker:** lid van een bestuur of een initiatiefnemer.
- **De structurele vrijwilliger:** trainer of bijvoorbeeld een groepsbegeleider.

Vrijwilligers die makkelijker te vinden zijn noemen wij **de incidentele vrijwilliger**. Deze vrijwilliger:

- Is bereid om een afgebakende klus uit te voeren.
- Wil duidelijke afspraken maken.
- Wil een resultaat zien.

We hebben deze nota samen geschreven

We hebben deze nota geschreven met informatie en input van de vrijwilligers in onze gemeente. We hebben de volgende stappen samen doorlopen:

- Stap 1: We hebben aan alle inwoners uit onze gemeente gevraagd met welke acties wij vrijwilligers en het vrijwilligerswerk het beste kunnen ondersteunen.
- Stap 2: We hebben een budgetspel gespeeld. Iedereen heeft een eigen winkelmand met acties tot €10.000 gevuld. Hier zijn de keuzes gemaakt die leiden tot deze nota.
- Stap 3: Wij hebben op basis van de reacties deze nota geschreven.

Financiële paragraaf

Een deel van de acties sluit aan bij andere opdrachten. Zo is bijvoorbeeld het Vrijwilligerssteunpunt onderdeel van de jaarlijkse subsidie voor Forte Welzijn.

De totale kosten (€10.000) voor de overige concrete actie- en aandachtspunten kunnen worden betaald uit budget uitvoering nota vrijwilligerswerk (5610003/4380900).

Concrete actiepunten: Zo ondersteunen wij onze vrijwilligers en vrijwilligerswerk.

Wil je aan de slag met een concrete actie? Neem contact op met het Vrijwilligerssteunpunt: vspbergendal@fortewelzijn.nl, 085-0506066.

We bedanken onze vrijwilligers

De gemeente is erg blij met alle vrijwillige inzet. Wij willen dan ook graag jaarlijks onze vrijwilligers hiervoor bedanken. Dit willen we doen door een ingezonden brief op de gemeentepagina in de krant te plaatsen.

Deze brief sturen we ook naar de besturen van stichtingen en verenigingen waarmee wij een subsidierelatie hebben. Zij kunnen het vervolgens weer doorzetten naar de eigen vrijwilligers.

Cursusbudget voor vrijwilligers

Hoe werkt dit? Vrijwilligers kunnen bij het Vrijwilligerssteunpunt aangeven dat zij behoefte hebben aan een cursus zodat zij beter hun vrijwilligerswerk kunnen uitoefenen. Vervolgens gaan we dit samen organiseren.

Voorwaarde: Het onderwerp is ook voor andere vrijwilligers interessant zodat ook zij mee kunnen doen aan de cursus en de cursus gemeentebreed aangeboden kan worden.

We reageren op jullie vraag. Heb je behoefte aan een cursus voor je vrijwilligerswerk? Neem dan met ons contact op.

Jaarlijks budget: €2.500

Vacaturebank*

Het Vrijwilligerssteunpunt brengt vrijwilligers en vrijwilligerswerk bij elkaar in een vacature- en talentenbank.

Je kunt als stichtingen en verenigingen vacatures plaatsen. Hier kunnen vrijwilligers op reageren. Ook is er 1-op-1 hulp mogelijk. Hier kun je als inwoner een vraag stellen (voor hulp of het aanbieden van hulp) of reageren op een vraag.

Dit is: <https://www.geldersehanden.nl/>.

Experimenteren meer samenwerken als verenigingen/stichtingen

Verenigingen en organisaties kunnen alleen voortbestaan als ze over (voldoende) vrijwilligers beschikken.

Om te voorkomen dat iedereen het wiel zelf gaat uitvinden willen we de krachten bundelen.

Zo zouden bijvoorbeeld eenmalige (kinder)activiteiten, zoals Koningsdag, kindervakantieweek, Sinterklaas gecombineerd kunnen worden? Of zouden activiteiten die gebruik maken van verkeersregelaars de krachten kunnen bundelen?

Daarnaast heeft iedere vereniging en organisatie een eigen bestuur. Iedereen heeft bijvoorbeeld een penningmeester nodig en vist daarvoor in dezelfde vijver. Door krachten te bundelen en te werken volgens vaste (financiële) formats kan veel werk misschien efficiënter en effectiever geregeld kunnen worden? Of...??

Dit budget kan ingezet worden om te experimenteren en samen werkvormen te ontdekken. Heb je een idee voor een experiment? We komen graag in gesprek.

Jaarlijks budget: €3.000

Vrijwilligersmarkt nieuwe stijl

Een dorp of gebied wil aan de slag met een vrijwilligersmarkt nieuwe stijl en vraagt het Vrijwilligerssteunpunt om ondersteuning. De gemeente stelt dit maximale budget jaarlijks beschikbaar voor de organisatie van vrijwilligersmarkten.

Eerste gedachten bij een vrijwilligersmarkt nieuwe stijl:

- Meer taakgericht en projectmatig vrijwilligers aantrekken
- Taken bundelen en delen van vrijwilligers
- Benutten sociale media (opzoek naar jonge vrijwilliger)
- Vrijwilligers in het zonnetje zetten, waarderen

Jaarlijks budget: €2.000

Vrijwilligersverzekering*

De gemeente Berg en Dal biedt een verzekering aan voor inwoners die vrijwilligerswerk doen. De verzekering is bedoeld voor vrijwilligers en mantelzorgers die tijdens het vrijwilligerswerk een ongeval overkomt of die tijdens het vrijwilligerswerk schade toebrengen aan derden.

Voor vrijwilligersorganisaties geldt dat aansprakelijkheid met betrekking tot vrijwilligerswerk is verzekerd. Ook bestuurdersaansprakelijkheid en verkeersaansprakelijkheid vallen onder de dekking. Verder is er een rechtsbijstand dekking voor juridische bijstand bij eventuele strafrechtelijke vervolging van vrijwilligers en ondersteuning bij schadeverhaal.

Op de volgende website lees je meer over deze vrijwilligersverzekering:

<https://www.bergendal.nl/vrijwilligersverzekering/>. Bijvoorbeeld hoe het werkt en wat je moet doen bij schade.

Bundelen krachten lokale sponsoring

Veel verenigingen en organisaties gaan jaarlijks bij ondernemers langs om te vragen of ze een bepaalde activiteit willen sponsoren. Dit is zowel een belasting voor de vrijwilligers van de verenigingen en organisaties als voor de ondernemers.

Naar voorbeeld van het initiatief in Boxmeer (<http://samensterkboxmeer.nl/>), waar ze dat voor landelijke goede doelen doen, kijk je als verenigingen en organisaties samen met de ondernemers of je de handen ineen kunt slaan en de krachten kunt bundelen. Je doet de sponsorwerving dan samen, in één keer. Met het maximale budget kunnen vrijwilligers/verenigingen/organisaties uitzoeken hoe dit te organiseren is. Je pakt dit als dorp of klein gebied op.

Jaarlijks budget: €1.500

Jong geleerd, oud gedaan

Kinderen en jongeren bewust maken wat een vrijwilliger is en wat de impact van vrijwilligerswerk is. Dit budget stellen we beschikbaar om samen met initiatiefnemers met kinderen aan de slag te gaan. Bijvoorbeeld: Het Vrijwilligerssteunpunt geeft samen met vrijwilligers op de basisschool een korte workshop vrijwilligers met hieraan gekoppeld een leuke opdracht.

Jaarlijks budget: €1.000

*De vacaturebank en de vrijwilligersverzekering worden al een lange tijd beschikbaar gesteld en betaald (op andere begrotingsposten) door de gemeente. Vandaar dat hier geen jaarlijks budget staat genoemd.